

BNBO Boringsnære Beskyttelsesområder

Vandrådet i Vejle Kommune
1. December 2021

Nis Hjort, Formand
Maja Klaaborg Jensen, Miljøpolitisk rådgiver

VEJLE ~
FREDERICIA

landboforening

Agenda

- ❖ Grundvandsbeskyttelse - Taler vi samme sprog?
- ❖ Hvordan ser Vejle-Fredericia Landboforening på opgaven – og hvordan kommer vi i mål?
- ❖ Det store spørgsmål – erstatningsfastsættelse?
- ❖ Bekymringer fra lodsejere

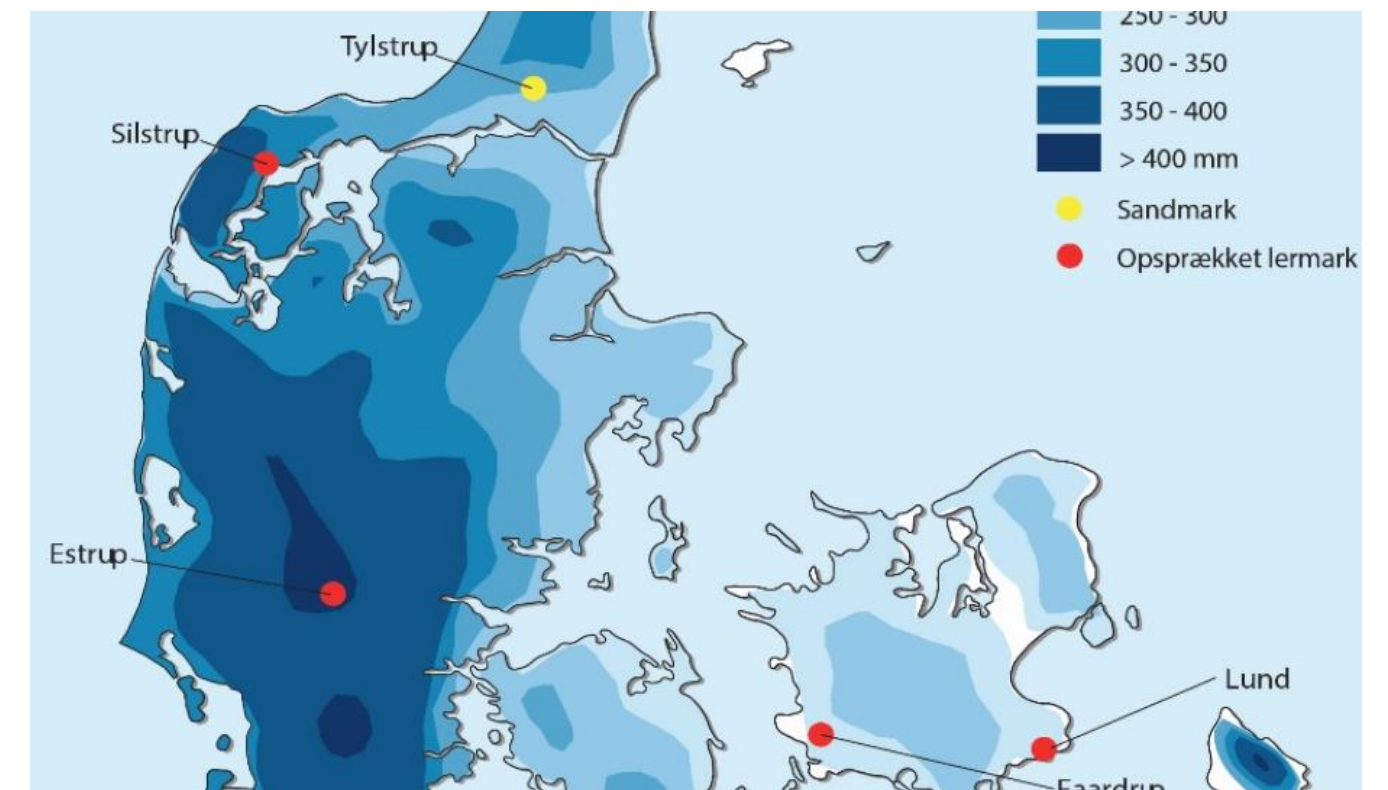
Grundvandsbeskyttelse... hvad gør vi allerede?

Generel regulering – sikrer et højt beskyttelsesniveau

- Pesticidgodkendelsesordningen, VAP
- Miljøgodkendelser af virksomheder
- Regler for udbringning af husdyrgødning og anden organisk gødning
- Opsamling via dræn i kollektive virkemidler
- Identifikation af punktkilder
- -10, -25 og -300 meter zone afstandskrav til vandindvindingsanlæg
- Vaskepladsbekendtgørelse
- Sprøjtecertifikat
- Grænseværdi for pesticider

Særlovgivning – behov for at supplere

- Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse
- Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland
G E U S

Nyheder Om GEUS Job Kontakt English

Energi Mineralske råstoffer Natur og klima Vandressourcer Produkter, ydelser og faciliteter Udforsk geologien

Du er her: Forside / Vandressourcer / Overvågningsprogrammer / Varslingssystem for udvaskning af pesticider til grundvand

Vandressourcer

- Kortlægninger
- Overvågningsprogrammer
 - Grundvandsovervågning
 - Landovervågning (LOOP)
 - Varslingssystem for udvaskning af pesticider til grundvand**
- Vandets kredsløb
- Vandkvalitet
- Vandforvaltning

Varslingssystem for udvaskning af pesticider til grundvand (VAP)

Varslingssystemet til udvaskning af pesticider (VAP) er et overvågningsprogram, der undersøger om godkendte pesticider eller deres nedbrydningsprodukter udvaskes til ungt grundvand i koncentrationer over grænseværdien. VAP er et samarbejde mellem GEUS, Miljøstyrelsen samt Institut for Agroøkologi og Institut for Bioscience – begge ved Aarhus Universitet.

VAP gør en hurtig vurdering mulig med henblik på en eventuel regulering eller et forbud af ellers godkendte pesticider fra markedet, hvis de på trods af brug efter gældende regler viser sig at kunne udvaskes til grundvandet.

VAP består lige nu af seks forsøgsmarker i almindelig landbrugsdrift, som sprøjtes med pesticider i godkendte doser. Fra medio 2018 reduceres antallet af VAP-markér til fem. Markerne repræsenterer de varierende jordbunds- og klimaforhold, som hersker i Danmark og er instrumenterede, så pesticider og deres nedbrydningsprodukter kan følges fra overfladen, gennem jordsøjlen og til de eventuelt ender i dræn og grundvand. Udover pesticider analyserer vi på VAP-markerne for en lang række andre parametre af betydning for pesticidudvaskningen, f.eks. uorganiske kemiske parametre, nedbør og grundvandsstand.

Læs mere om [Varslingssystemet for udvaskning af pesticider til grundvand \(VAP\)](#)

Annette Elisabeth Rosenbom
Seniorforsker
Geokemi
E-mail: aer@geus.dk
Telefon: 91333552

Links

- > Varslingssystemet til udvaskning af pesticider (VAP)

Tillægsaftaletekst til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Tillægsaftaletekst til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er med denne tillægsaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021 enige om:

- at reducere risiko for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO),
- at følge Vandpanelets anbefalinger om screening for flere stoffer i grundvandsovervågningen,
- at styrke indsatsen for at modvirke resistens,
- at forbyde salg af koncentrerede pesticider til ikke-erhvervmæssigt brug,

Aftaleparterne er samtidig enige om at fastholde den nuværende målsætning for reduktion af pesticidbelastningen og pesticidafgiften indtil udgangen af 2020.

Tillæg til pkt. 1 i Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Fastholdelse af målsætning for reduktion af pesticidbelastningen og pesticidafgift

Der er gennemført en evaluering af pesticidafgiften. Evalueringen viser, at afgiften har ført til forudsatte substitutioner, at målsætningen om at reducere pesticidbelastningen med 40 pct. svarende til en PBI på 1,96 målt på salgstal er opnået, men at der ikke har været samme reduktion i forbrugstallene på baggrund af landmændenes indberettede sprøjtejournaler. Forskellen mellem salgs- og forbrugstallene skyldes bl.a., at der stadig er en hamstringseffekt fra afgiftsoplægningen i 2013. På grund af denne usikkerhed kombineret med, at der forventes en reduktion i antallet af pesticider på grund af kommende revurderinger af en række aktivstoffer i EU samt teknologiudvikling inden for området, er aftaleparterne enige om at gennemføre en fornyet evaluering af målsætningen og pesticidafgiften i 2020 og på den baggrund drøfte behovet for en eventuel justering af målsætningen og pesticidafgiften. Herunder ønsker aftaleparterne at se på, om nye teknologier, som fx lukkede systemer, kan fremmes og pesticidafgiften justeres.

Erstatter pkt. 5 i Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Reduceret risiko for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder

Aftaleparterne er enige om at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervmæssig anvendelse af pesticider i BNBO, og at de berørte landmænd modtager erstatning eller kompensation for deres tab via vandtaksten, således at der ydes erstatning i fase 1 og kompensation i fase 2.

Erstatningen kan i fase 1 have form af f.eks. engangserstatning med tilhørende tinglysning af servitut på ejendommen om rådighedsindskrænkning i BNBO eller omføb af de relevante arealer. Erstatningen

”...at reducere risiko for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).”

Fase 1: Kommunerne pålægges at vurdere alle BNBO på landbrugsjord

I fase 1 pålægges kommunerne frem til og med 2022 at gennemgå alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, mhp. at vurdere behovet for yderligere indsatser som fx at flytte boringen eller at indgå aftaler om pesticidfri drift, stop for dyrkning af jorden eller egentligt opkøb af jorden. En del af vurderingen vil endvidere være at tage stilling til, om der er eksisterende vaskepladser inden for BNBO, der skal flyttes. Kommunerne vil blive opfordret til allerede med indgåelse af aftalen at igangsætte indsatsen.

Fase 2: Generelt sprøjteforbud i alle BNBO

Ved et generelt forbud mod brug af pesticider i BNBO, vil der blive indført en kompensationsordning for forbuddet, så der tages højde for, at alle kan få dækket deres fulde tab uanset EU's statsstøtteregler.

An illustration featuring a bright orange carrot with a green leafy top and a long, thin, brown root vegetable, possibly a parsnip or a similar root, which is curled into a large loop. The carrot is positioned horizontally across the middle of the frame, while the long root vegetable forms a large, open circle around it. The background is plain white.

**En ny opgave – den gode
proces, hvordan?**

Fordele ved at indgå aftale i Fase 1

- ★ Mulighed for at lave værdiskabende aftaler for alle parter
- ★ Mulighed for at tilpasse arealet til brugsgrænser
- ★ Arealerne kan tinglyses, så der ikke fremadrettet må anvendes pesticider
- ★ Aftaler kan indgås på ekspropriationslign. vilkår
- ★ Fleksible løsninger – forpagtning, køb, permanente løsninger
- ★ Interesse i lokale løsninger til fordel for alle i lokalområder, herunder også landbruget

Ulemper ved at indgå aftale i Fase 2

- ★ Stor usikkerhed om et nationalt sprøjteforbud - Ved et nationalt sprøjteforbud vil der indføres en generel kompensationsordning for forbuddet
- ★ Et generelt sprøjteforbud med compensation tager ikke højde for individuelle ulemper ved indgrebet
- ★ Administrativ tung byrde for vandværker allerede i dag (f.eks. 25 m. zonen)

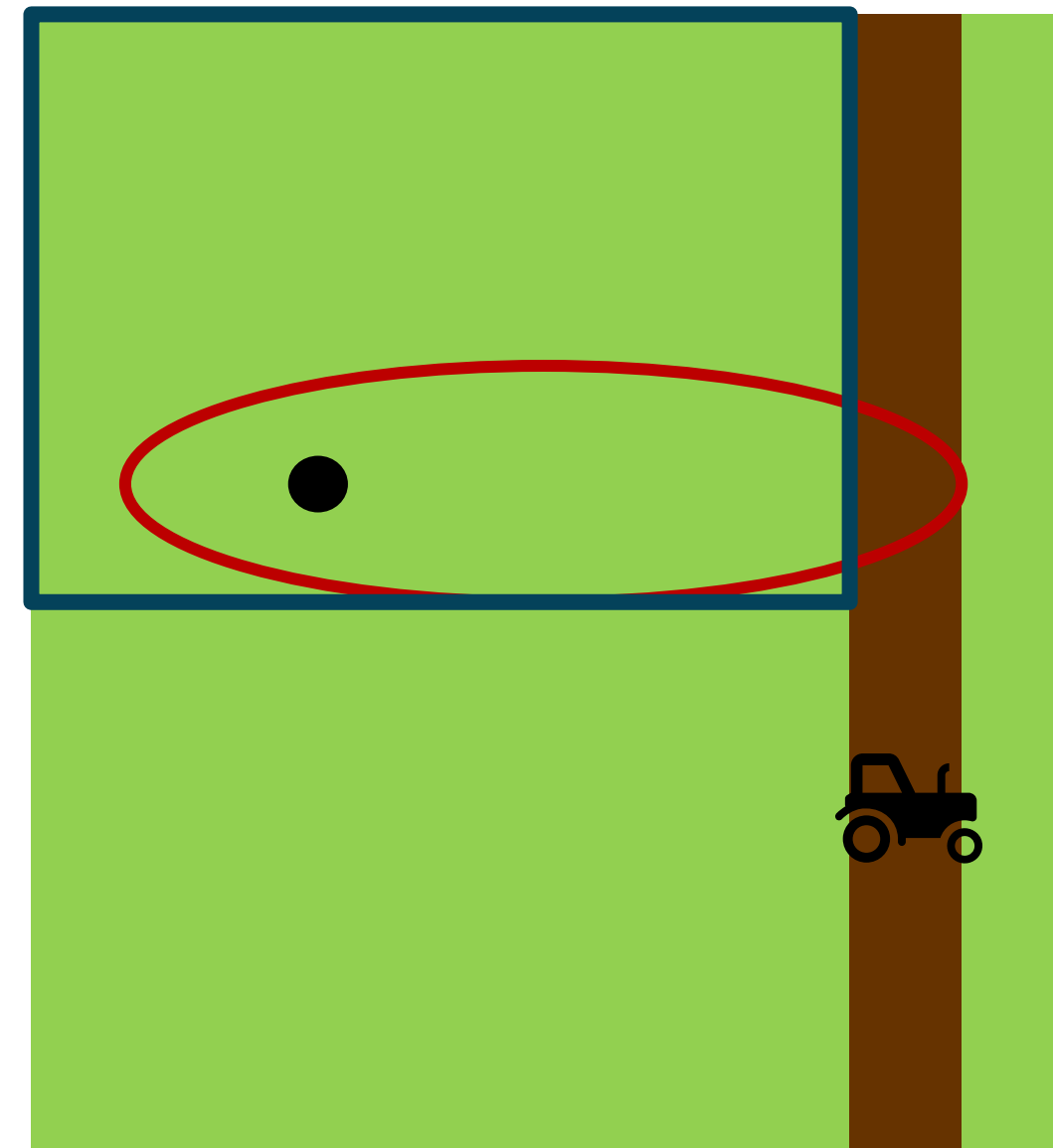
Hvordan fastsættes erstatningen?

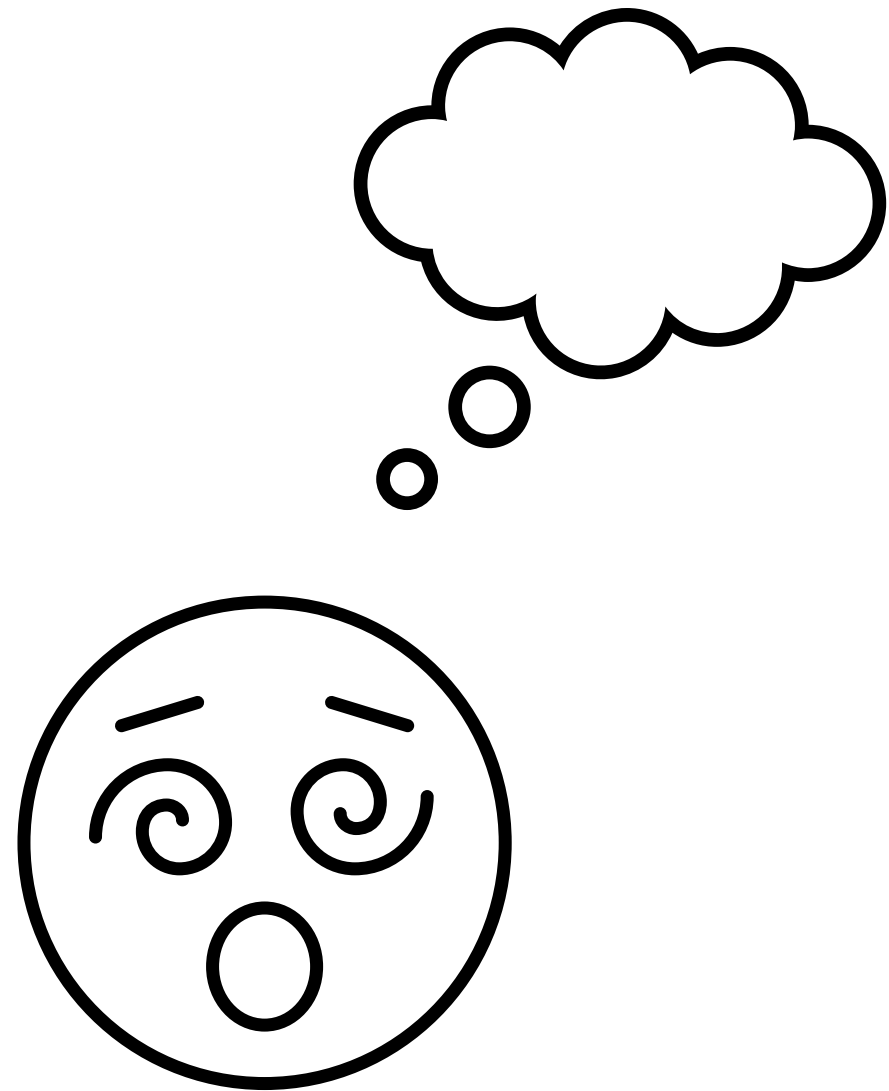
Konkret vurdering

Erstatning = Markedspris før - markedspris efter + omfanget af restriktioner

Omfanget af restriktioner → ulempeerstatning for indgrebet

- De-figurering
- Tilkørselsveje
- Tab på maskinpark
- Bygninger, sprøjtepladser osv.

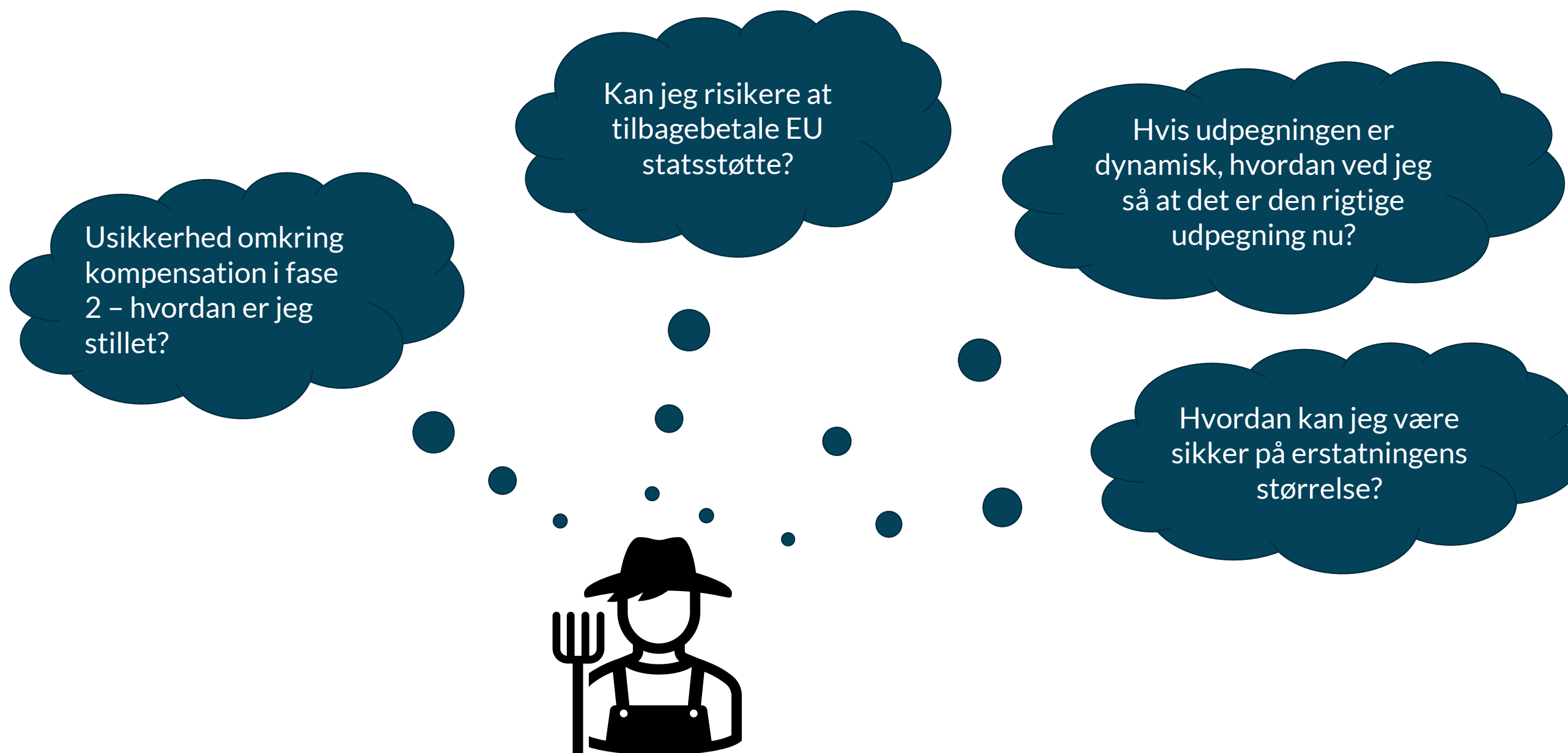

Hvad kan I gøre?

- Sæt jer ind i hvilke muligheder og ønsker I har for at indgå en aftale
- Inviter lodsejeren på en kop kaffe
 - Kan I finde en løsning?
- Sikrer at finansieringen er på plads – uden at det skaber en uhensigtsmæssig fordeling af vandtaksten
- Sikre, at kommunalbestyrelsen laver en hensigtserklæring om påbud inden underskrift, hvis der indgås en permanent aftale

Lodsejeres bekymringer

Tak for i dag!

VEJLE~
FREDERICIA

landboforening